

Sağlık Bilimleri Enstitüsü / Epidemiyoloji Doktora
2021 - 2022 Eğitim Öğretim Yılı
SAĞLIK BİLİMLERİNDE NEDENSELLİK
Ders Tasarımı (Syllabus)

Dersin Tanımı					
Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
SAĞLIK BİLİMLERİNDE NEDENSELLİK	EPDD1113138	Güz Dönemi	2+0	2	4
Ön Koşul Dersleri					
Önerilen Seçmeli Dersler					
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Seviyesi	Doktora				
Dersin Türü	Programa Bağlı Seçmeli				
Dersin Koordinatörü	Prof.Dr. Osman Erol HAYRAN				
Dersi Verenler	Prof.Dr. Osman Erol HAYRAN				
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Tıpta ve sağlık bilimlerinde nedensellik kavramının anlamını ve farklı nedensellik modellerini öğrenmek.				
Dersin İçeriği	Bu ders; Neden ve nedensellik kavramları: Gereklilik ve yeterlilik,Tıpta nedensellik kavramının evrimi,Bulaşıcı hastalıklarda nedensellik: Henle-Koch postülatları, Epidemiyolojik üçgen,Bulaşıcı olmayan hastalıklarda nedensellik: Hill kriterleri,Çoklu nedensellik: Pasta Modeli,Nedensellik ağları ve Yönlendirilmiş Döngüsüz Grafikler (DAG),Döngüsel nedensellik ve Sindemiler,Deterministik ve deterministik olmayan nedensellik,Olasılıksal nedensellik,Yanlılık, karıştırıcılık, etkileşimlerin rolü,İstatistiksel açıdan nedensellik,Sistemler epidemiyolojisi ve nedensellik,Örnek olaylar ve olgular I,Örnek olaylar ve olgular II; konularını içermektedir.				
Dersin Öğrenme Çıktıları				Öğretim Yöntemleri	Ölçme Yöntemleri
Bu dersi alan öğrencilerin neden ve nedensellik kavramlarını tanımlayabilmesi; tıpta ve sağlık bilimlerinde kullanılan önemli nedensellik modellerini açıklayabilmesi; nedenselliğe güncel yaklaşımlar doğrultusunda neden-sonuç ilişkilerini yorumlayabilme becerisi kazanmaları beklenmektedir.				1, 11, 12, 18, 3, 8	A, C, D
Öğretim Yöntemleri	1: Anlatım, 11: Seminer, 12: Örnek Olay, 18: Vaka Çalışması, 3: Tartışma, 8: Grup Çalışması				
Ölçme Yöntemleri	A: Yazılı sınav, C: Ödev, D: Proje / Tasarım				
Ders Akışı					
Sıra	Konular	Ön Hazırlık			
1	Neden ve nedensellik kavramları: Gereklilik ve yeterlilik				
2	Tıpta nedensellik kavramının evrimi				
3	Bulaşıcı hastalıklarda nedensellik: Henle-Koch postülatları, Epidemiyolojik üçgen				
4	Bulaşıcı olmayan hastalıklarda nedensellik: Hill kriterleri				
5	Çoklu nedensellik: Pasta Modeli				
6	Nedensellik ağları ve Yönlendirilmiş Döngüsüz Grafikler (DAG)				
7	Döngüsel nedensellik ve Sindemiler				
8	Deterministik ve deterministik olmayan nedensellik				
9	Olasılıksal nedensellik				
10	Yanlılık, karıştırıcılık, etkileşimlerin rolü				
11	İstatistiksel açıdan nedensellik				
12	Sistemler epidemiyolojisi ve nedensellik				
13	Örnek olaylar ve olgular I				
14	Örnek olaylar ve olgular II				
Kaynaklar					
1-Susser M. What is a cause and how do we know one? Am J Epidemiol 1991;133(7):635-648.					
2-Porta M (ed.). A dictionary of epidemiology. Sixth edition, Oxford University Press, 2014:39-40.					
3-Gillies D. Causality, Probability and Medicine. Routledge, New York, 2019.					
4-Pearl J. Causality : models, reasoning, and inference. Second edition, Cambridge University Press, 2009.					
5-Rothman KJ, Greenland S. Causation and causal inference in epidemiology. Am J Public Health 2005;95:S144-S150.					
6-Rothman KJ (ed.). Causal inference. Chestnut Hill, MA:Epidemiology Resources, 1988.					
7-Evans AS. Causation and disease: The Henle-Koch postulates revisited. Yale J Biol Med 1976;49:175-195.					
8-Hill AB. The environment and disease: Association or causation. Proc R Soc Med 1965;58:295-300.					
9-Krieger N. Epidemiology and the web of causation:has anyone seen the spider? Soc Sci Med 1994;39:887-903.					
10-Pearl J. Causal inference in the health sciences: A Conceptual Introduction. Health Services and Outcomes Research Methodology 2001;2:189-220.					
11-Greenland S. Causal analysis in the Health Sciences.J Am Statist Assoc 2000;95:286-289.					
12-Little RJ, Rubin DB. Causal effects in clinical and epidemiological studies via potential outcomes: concepts and analytical approaches. Ann Rev Public Health 2000;21:121-145.					
13-Zeilinger A. The message of the quantum. Nature 2005;438, 743 (8 December 2005) doi:10.1038/438743a					
14-Joffe, M., Gambhir, M., Chadeau-Hyam, M. et al. Causal diagrams in systems epidemiology. Emerg Themes Epidemiol 9, 1 (2012). https://doi.org/10.1186/1742-7622-9-1					
Ders notları; Sunumlar					